



**Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës**  
 Ndërtesa e EXIMKOS-it,  
 Rruga: "Nëna Terezë", Prishtinë, Kosovë

**Department of Education and Science**  
 EXIMKOS Building,  
 Street: "Mother Tereza", Pristina, Kosovo  
 ☎: (381)-(38)-504-604 Ext. 4618

**Odsek za Obrazovanje i Nauku**  
 Zgrada EXIMKOS-a,  
 Ulica: "Majka Tereza" Priština, Kosovo

## **DEPARTAMENTI I ARSIMIT DHE I SHKENCËS** **UDHËZIM ADMINISTRATIV**

**LËNDA: Kodi i mirësjelljes**  
**NUMRI: 23/2001**  
**DATA: 28 GUSHT 2001**

Në përputhje me Rregulloren No 2000/11, në autoritetin e Administratës së Përkohëshme të Kombeve të Bashkuara në Kosovë [APKBBK] të datës 3 mars 2000, Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës në bazë të kësaj lëshon udhëzimin vijues.

Përmbledhjet e pazgjidhura të legjislacionit me të cilin ky udhëzim lëshon kodin e mirësjelljes për të gjithë arsimtarët, personelit administrativ, personelit ndihmës (apo të ashtuquajturën koletivi i personelit arsimor) në Departamentin e Arsimit dhe Shkencës, përveç Universitetit të Prishtinës i cili është i rregulluar veçmas.

### **Paragrafi 1** **Qëllimet**

- 1.1 Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës ka vërejtur se personeli arsimor është njëri nga çelsat e influencës e cila do të ndikoj për gjeneratat e tashme dhe të ardhmen e Kosovës. Si e tillë, standardet e larta të mirësjelljes priten nga personeli i arsimit me kapacitetet si punonjës profesional dhe anëtarë të vlefshëm të shoqërisë.
- 1.2 Në mënyrë që të arrisim dhe mbajmë këto standarde të larta, kodi i mirësjelljes është përcaktuar të:
  - (a) inkurajoj kuptimin e profesionalizmit;
  - (b) furnizoj me doracak për vetë-diciplinë
  - (c) të përkrah besimin e komunitetit në sistemin arsimor; dhe
  - (d) edukoj konceptim e lirisë, paqës, barazisë, racionalizmit dhe demokracisë.

- 1.3 Sipas mirësjelljes së tyre, personeli arsimor reafirmon besnikërinë e tyre ndaj profesionit. Në mënyrë që t'i ndihmoj e t'i kryejn ato, personeli arsimor duhet të:
- (a) kujdeset për arsimimin e nxënësve si detyrë primare e tyre;
  - (b) të punoj për ndonjë zhvillim i cili do të inkurajojë nxënësit për arsim, dhe ngritjen psiko-fizik;
  - (c) Inkurajoj unifikimin dhe harmoninë në punën e përbashkët brenda sistemit arsimor me prindërit si dhe me komunitetin vendor;
  - (d) Përvetësoj vet-zhvillimin dhe njohurinë për arsim dhe zhvillimet e përgjithshme;
  - (e) Kuptoj promovimin e kulturave të ndryshme për hirë të njerëzimit të të gjithë etniteteve dhe besimeve
  - (f) Trajtoj me korrektësi, drejtësi dhe paanësi të gjithë njerëzit me të cilët punojnë; dhe
  - (g) Mbaj standarde të larta të efektshmërisë, kompetencave dhe integritetit.

## **Paragafi 2**

### **Përdorimi**

- 2.1 Thyerja e kodit të mirësjelljes, pa marrë parasysh në shkolla apo institucione arsimore, mund të rrezulloj na marrjen e masave administrative dhe disiplinore nga Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës.
- 2.2 Personeli arsimor është përgjegjës për familjarizmin e tyre me përmbajtjen e këtij udhëzimi dhe për nënshtrimin e kushteve të tyre.

## **Paragafi 3**

### **Mirësjellja e papëlqyeshme**

- 3.1 Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës ka vërejtur se sjellja dhe veprimet e një anëtari të personelit arsimor reflekton jo vetëm në anëtarin e personelit arsimor por gjithashtu edhe në tërë profesionin. Prandaj si rrjedhim i nevojshëm është që personeli arsimor duhet të jetë shembull i mirësjelljes sipas standardeve profesionale të njohura më gjërë.
- 3.2 Mirësjellja e papëlqyeshme është në përgjithësi e definuar si një mirësjellje e cila seriozisht dëmton aftësitë e anëtarit të personelit që të punoj në mënyrë profesionale në vendin e tij/saj të punës apo ndonjë sjellje e cila jashtëzakonisht dëmton shëndetin, mirëqenien, diciplinën apo moralin e nxënësve.

#### **Paragrafi 4.** **Akti kriminal**

- 4.1 Personeli arsimor duhet t'i përmbahet ligjeve që janë në fuqi në Kosovë.
- 4.2 Anëtari i personelit arsimor i cili është i denuar për ndonjë krim, përveç të ndonjë kundërvajtje të trafikut, duhet që mbrenda tri (3) ditëve të punës nga gabimi i bërë duhet të raportoj krimin me shkresë tek Drejtori Komunal për Arsim dhe tek zyrtari i Lartë i Arsimit.
- 4.3 Në dështim të anëtarit të personelit arsimor që të raportoj siq është e kërkuar në paragrafin 4.2 më lartë mund të rezultoj me pushim nga puna.

#### **Paragrafi 5** **Diskriminimi dhe urrejtja**

- 5.1 Personeli arsimor nuk duhet të tregoj diskriminim kundër fëmijëve apo dikujt tjetër përshkak të racës, gjinisë, orientim seksual, ngjyrës, besimit, handikepuarit, origjinës vendore, statusit apo paraardhësit.
- 5.2 Personeli arsimor nuk duhet të përdorë fjalim të urrejtjes, fjalim i cili mund të shkaktoj nxitje dhe të vë atë në pozitë që menjëherë të reagoj me dhunë kundër tjetrit apo dëmtoj pronën.
  - (a) Fjalimi i urrejtur është thyerje e kodit të mirësjelljes me ose pa dhunë apo dëmtim i pronës i cili aktualisht paraqitet.
  - (b) Anëtari i personelit arsimor i cili është i njohur publikisht si i tillë i cili përdor fjalim të urrejtjes në shkolla apo ndërtesa të institucionit shkollor, mund të jetë subjekt i kërkesës administrative nga Departamenti që të caktoj poqëse stafi është i përshatshëm të punoj në sistemin arsimor.

Kjo pjesë nuk ka tendencë që të diskurajoj lirinë e fjalës dhe mendimin, duke përfshirë fjalimet kritike megjithëse stafi arsimor duhet të jetë i kujdesshëm për përgjegjësitë e tyre.

#### **Paragrafi 6** **Aktivitetet politike**

- 6.1 Personeli arsimor nuk duhet të angazhohet në aktivitete politike në shkollë apo ndërtesat e institucioneve arsimore. Kjo ndalesë poashtu përfshinë, por nuk kufizon:
  - (a) kampanjat politike në shkolla apo ndërtesat e institucioneve arsimore
  - (b) udhëzimin apo inkurajimin e nxënësve që të marrin pjesë në aktivitete politike
  - (c) ndërprerja e orëve për qëllime politike.

**Paragrafi 7****Keqpërdorimi apo falsifikimi**

- 7.1 Personeli arsimor duhet të shërben si shembull për ndërshmëri dhe integritet në kurset e praktikës profesionale.
- 7.2 Personeli arsimor nuk duhet që në mënyrë të shqyrtuar apo të pakujdesme të keqpërdorë, falsifikoj apo të lë pas dore informatat e regjistrave zyrtare. Këto regjistre përfshijnë, por nuk janë të kufizuara për:
- (a) kualifikimet dhe akademitë profesionale, besimin e zhvillimeve të personelit, shpërblimet akademike, historinë kriminale apo punësimit
  - (b) informatat sa i përket raporteve të kompletuara të dorëzuara tek ndonjë agjensie qeveritare;
  - (c) informatat rreth notimit të nxënësve dhe/apo personelit përfshirë këtu administrimin të papëlqyeshëm të cilit do testohen me standarde (duke ndryshuar përgjigjet, kopjuar apo mësuar identifikimin e paragrafëve të testit, leximi i paautorizuar i testit studentëve etj.)
  - (d) arsyet për mungesë apo pushim
  - (e) informatat e paraqitura për një kërkesë/hetimi zyrtarë.

**Paragrafi 8****Keqtrajtimi i nxënësve**

- 8.1 Personeli arsimor duhet gjithnjë të mbajë mardhënie profesionale me të gjithë nxënësit jasht apo brenda klasës.
- 8.2 Veçanarisht, personeli arsimor nuk duhet të angazhoj në asnjërin si në vijim:
- (a) ndëshkim tatar;
  - (b) keqtrajtim të nxënësit, duke përfshirë fizikisht, seksualisht dhe keqpërdorim emocional;
  - (c) vrazhdësi ndaj nxënësve apo ndonjë akt i rrezikimit të fëmijut;
  - (d) duke i kushtuar apo kërkuar ndonjë akt të paligjshëm seksual;
  - (e) duke kërkuar, inkurajuar apo konsumuar një romantike apo lidhje të përshtatshme me ndonjë nxënës në mënyrë shkrimore, verbalet apo kuptim fizik;
  - (f) shqetësim seksuale; apo
  - (g) duke i dhënë alkool apo drogë ilegalisht/të paautorizuar të ndonjë nxënësi apo lejuar nxënësin që të konsumoj drogë apo dicka të tillë.

## **Paragrafi 9**

### **Thyerja e kontratës**

- 9.1 Nga personeli arsimor kërkohet që t'i plotësojnë të gjitha kushtet dhe e marëveshjes së kontratës.
- 9.2 Personeli arsimor nuk duhet t'i thejnë kontratën, vetëm nëse me vetdëshirë refuzon të përfill kërkesat, me këmbëgulësi thenë kushtet veta apo në rast të kundërt.
- 9.3 Thyerja e kontratës do të konsiderohet një thyerje e kodit të mirësjelljes.

## **Paragrafi 10**

### **Fondet publike dhe pronat**

- 10.1 Personeli arsimor duhet të veproj me integritet të madh në lidhje me fondet publike dhe pronën.
- 10.2 Personeli arsimor nuk duhet të kryej asnjë akt të mosndërshmërisë përfshirë:
- (a) keqpërdorimi i fondeve ose pronës publike apo shkollës;
  - (b) dështimi në logaritjen e fondeve të bledhura nga nxënësit apo prinërit; dhe
  - (c) paraqitja e kërkesave të rrejshme për mbulimin e shpenzimeve apo pagesave.

## **Paragrafi 11**

### **Informatat konfidenciale**

- 11.1 Personeli arsimor duhet të ushtroj diskrecionin duke patur parasysh punë zyrtare dhe duhet të respektoj fshehtësinë primare të regjistrit shkollor.
- 11.2 Personeli arsimor nuk duhet të komunikoj me asnjë individë apo qenie, informatat private të njohura për ta me virtet apo pozitate tyre zyrtare përveq kurseve normale dhe të rregullta të detyrave të tyre apo me autorizim nga ndonjë zyrtarë tek të cili ata raportojnë drejtpërdrejt.
- 11.3 Në veçanti, informatat në vijim janë konfidenciale dhe nuk duhen të shkëmbehen me asnjë individë apo qenie i cili nuk ka të drejtë të zbuloj:
- (a) regjistret shkollore dhe diciplinore të nxënësve;
  - (b) fshehtësitë personale;
  - (c) informatat shëndetësore dhe mjekësore;
  - (d) problemet familjare duke përfshirë statusin dhe të ardhurat; ose
  - (e) rezultatet e notimit/testimit.

## **Paragrafi 12**

### **Mirësjellja e papëlqyeshme fitimprurëse**

- 12.1 Personeli arsimor duhet të mbajë integritet dhe paanësi me nxënësit, kolegët, prindërit, patronët apo afarizmet.
- 12.2 Personeli arsimor nuk duhet të përdor vendin e tij të punës apo njohuritë e përfituara në punësim për fitimin privat financiar apo të kundërtën apo fitim privat për personin e tretë përfshirë familjen, shokët ose atyre dashamirëve.
- 12.3 Në veçanti, personeli arsimor nuk duhet të:
- (a) kërkoj nxënësve ose prindërve që të blejnë mjete, pajisje apo shërbime nga anëtarët e personelit në një kapacitet fitimprurës privat;
  - (b) pranoj dhurata nga tregtarët apo tregtarët potencial për përdorimi personal apo fitoj ku atje mund të jetë pamje e apo ku atje është një konflikt i interesit;
  - (c) nxënësit kujdestar të caktuar si anëtar për shpërblim (vetëm nëse të ndonjë aprovimi prioritar i dhënë nga DASH-i); dhe
  - (d) pranoj një korrupsion apo beneficion.

## **Paragrafi 13**

### **Alkooli dhe substanca ilegale**

- 13.1 Personeli arsimor ka për detyrë të kujdeset për nxënësit për të cilat ata janë përgjegjës. Kjo detyrë nuk mundet të përfilllet me korrektësi nën ndikim të alkoolit apo substancave ilegale.
- 13.2 Personeli arsimor nuk duhet të punoj apo të jetë nën ndikim të alkoolit në shkollë ose ndërtesa të institucionit arsimor apo t'i konsumoj ato gjersa është në detyrë apo në ndërtesat e parapërmendura.
- 13.3 Personeli arsimor nuk duhet të posedoj, shpërndaj, shes, apo transferoj alkool ose substanca ilegale në shkollë apo ndonjë ndërtesë të institucionit arsimor.

## **Paragrafi 14**

### **Sjellja violente**

- 14.1 Personeli arsimor nuk duhet që gjatë kohës së punës të bëjë ndonjë akt apo kërcnim me dhunë fizike përfshirë kërcnim, shqetësim apo dhunim.
- 14.2 Për qëllimet e kësaj pjese të shqetësimit përfshinë shqetësimin seksual, racial ose ndonjë shqetësim të paligjshëm.
- 14.3 Posedimi apo përdorim i armës në vend të punës është i ndaluar.

**Paragrafi 15**

**Dështimi për të bërë raportin e kërkuar**

15.1 Nga personeli arsimor kërkohet që të raportoj në çfardo thyerje apo thyerje të dyshimt të kodit të mirësjelljes e cila vjen në dijenin e tyre.

15.2 Dështimi i raportimit do të jetë i konsideruar vet sjellje e papërshtatshme dhe mund të ndikoj në masa dicitlinore.

**Paragrafi 16**

**Zbatimi**

16.1 Ky udhëzim hynë në fuqi më 28 gusht 2001.

---

Prof. Dr. Michael Daxner  
Bashkëdrejtues  
Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës

---

Naim Rrustemi  
Bashkëdrejtues  
Departamenti i Arsimit dhe i Shkencës